

Pozn. k okruhu č. 18 - problematika kombinovaného postižení:

V odborné literatuře se setkáváme nejčastěji s označením **vícenásobné postižení, kombinované postižení** či **kombinované vady, sdružené defekty, hluboké postižení** a **multihandicap**, kterými je v podstatě míněn stejný okruh osob.

„Za postiženého více vadami se považuje dítě, resp. žák postižený současně dvěma nebo více na sobě kauzálně nezávislými druhy postižení, z nichž každé by jej vzhledem k hloubce a důsledku opravňovalo k zařazení do speciální školy příslušného typu. Za provedení speciálně pedagogické diagnostiky odpovídá speciálně pedagogické centrum (případně pedagogicko-psychologická poradna), zařazené do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení MŠMT ČR.“

(Věstník MŠMT č. 8, srpen 1997, č.j. 25 602/97-22)

Resort školství užívá členění do tří skupin:

1. skupina, v níž je společným znakem **mentální retardace** a přidružují se tělesné vady, smyslové vady, vady řeči, psychická onemocnění, vývojové poruchy učení a chování. Mentální retardace je determinujícím faktorem pro nejvýše dosažitelný stupeň vzdělání a pro dosažitelnou míru výchovy. Tato skupina dětí je nejpočetnější.
2. skupina je tvořena **kombinací vad tělesných, smyslových a vad řeči**. Děti této skupiny se zařazují zpravidla do speciální školy s přihlédnutím k vadě, vyžadující náročnější speciálně pedagogickou péči.
Specifickou skupinu tvoří děti **hluchoslepé**. Děti s lehčím kombinovaným postižením kompenzovatelným využitím speciálních pomůcek lze vzdělávat integrovaně v běžných školách. V ojedinělých případech mnohočetných těžších postižení je možno využít přípravného stupně pomocné školy s následným individuálním vyučováním.

3. skupinu tvoří **autistické děti a děti s autistickými rysy**, u nichž jsou diagnostikovány další vady – mentální retardace, vady řeči, vady smyslové a tělesné. Autismus představuje celoživotní postižení. Jedná se o heterogenní skupinu, tzn., že jde o postižení různého druhu a stupně.

Vítková (2003, s. 152) užívá termínu **těžké postižení**. „U jedince s těžkým postižením se jedná o postižení celistvosti člověka v jeho životních výkonech, které je tak těžké, že ve většině oblastech se stěží dosahuje hranice toho, co v našem mezilidském styku v širokém slova smyslu lze považovat ještě za normu.“

„Všem těžce postiženým – bez ohledu na věk – je společné, že na základě svého postižení mají zvláštní potřeby pro vlastní vývoj a interakci s jinými lidmi“ (Hanák, 2005, s. 15).

Použitá literatura:

HANÁK, P. a kol. *Diagnostika a edukace dětí a žáků s těžkým zdravotním postižením*. Praha: Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR, 2005. ISBN 80-86856-10-0.

VÍTKOVÁ, M. *Integrativní školní (speciální) pedagogika*. Brno: MSD, spol. s. r. o., 2003. ISBN 80-214-2359-5.